

ΨΗΦΙΣΜΑ ΣΥΓΚΛΗΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ

για τον

υπό σχεδίαση Νόμο για την Ανώτατη Εκπαίδευση

Οι προθέσεις της Κυβέρνησης για αλλαγές στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, όπως προκύπτουν μέσα από τις εισηγήσεις του Πρωθυπουργού και της Υπουργού Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, που παρουσιάστηκαν στους Δελφούς, συνιστούν ένα ενιαίο σύνολο και δεν διαφοροποιούνται από εκείνες που διαφαίνονται μέσα από τις πρακτικές, οι οποίες ασκούνται καθημερινά από τα καθ' ύλην αρμόδια πολιτικά στελέχη του Υπουργείου (πχ. περικοπές λειτουργικών δαπανών και φοιτητικής μέριμνας -στέγαση φοιτητών- κατά 30%, πάγωμα προσλήψεων, ακύρωση δρομολογημένων διαδικασιών σε χρηματοδότηση της έρευνας).

Κοινό στοιχείο των συγκεκριμένων προθέσεων, θέσεων και πρακτικών φαίνεται να είναι αφενός μεν η λανθασμένη εικόνα για το έργο που επιτελείται στα Ελληνικά Πανεπιστήμια, ιδιαίτερα στα Περιφερειακά, αφετέρου δε η ασυμβατότητα των προτεινόμενων ρυθμίσεων με την ακαδημαϊκή παράδοση.

Κατά συνέπεια, η Σύγκλητος του Πανεπιστημίου Αιγαίου θεωρεί ότι η ηγεσία του Υπουργείου Παιδείας θα πρέπει να επανεξετάσει την εγκυρότητα των αναφορών, που έχουν οδηγήσει σε αυτές τις εκτιμήσεις, θέσεις και πρακτικές, λαμβάνοντας υπόψη ότι:

- Απαιτείται να μην εγκλωβιστεί στην ψευδαίσθηση πως μπορεί να υπάρξει έρευνα και εκπαίδευση χωρίς την απόλυτη ελευθερία στη διδασκαλία και στην ανταλλαγή επιστημονικών ιδεών, χωρίς τη συνεχή αμφισβήτηση και χωρίς την ενθάρρυνση της κριτικής σκέψης και δράσης.
- Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις δεν διορθώνουν τις υφιστάμενες δυσλειτουργίες του Πανεπιστημίου, ούτε συντελούν στη βελτίωση του παρεχόμενου επιπέδου σπουδών και της ερευνητικής διαδικασίας.
- Η ακαδημαϊκή αυτονομία, η συμμετοχική διοίκηση, το πανεπιστημιακό άσυλο, δεν είναι απλές διαδικασίες, ξέχωρες από τους σκοπούς του Πανεπιστημίου. Αποτελούν τους όρους και τις αναγκαίες συνθήκες για την ανάπτυξη της έρευνας και της διδασκαλίας.

Ο διάλογος για την τριτοβάθμια εκπαίδευση και έρευνα είναι υπόθεση πρωτίστως της ακαδημαϊκής κοινότητας με τη συμμετοχή φυσικά της πολιτείας και της κοινωνίας. Για να αναπτυχθεί όμως η αμοιβαία εμπιστοσύνη και συναίνεση που προ-απαιτούνται για ένα διάλογο χωρίς εντάσεις, θα πρέπει να προφυλαχθεί η ακαδημαϊκή ηρεμία και να προσεχθεί η θεματολογία. **Ο διάλογος δεν θα πρέπει να εστιαστεί:** στην αλλοίωση του ακαδημαϊκού συστήματος διοίκησης, των εργασιακών και μισθολογικών συνθηκών των εργαζομένων στο Πανεπιστήμιο και της ακαδημαϊκής αντιστοίχισης των Τμημάτων με τα Προγράμματα Σπουδών.

Στο διάλογο αυτό, σταθερό πλαίσιο αναφοράς θα πρέπει να αποτελούν τα ακόλουθα σημεία:

- Η θεσμική αυτονομία του επιστημονικού χώρου, η οποία δεν μπορεί να εξαρτάται από τους μηχανισμούς της αγοράς
- Η εκπαίδευση και η παραγωγή έγκυρης γνώσης είναι βασικός στόχος των Πανεπιστημίων. Επομένως, η χρηματοδότησή τους δεν μπορεί να έχει ως βασικό κριτήριο τον αριθμό και μόνο των φοιτητών/τριών
- Η διατήρηση του δημόσιου χαρακτήρα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, προϋποθέτει την τήρηση της συνταγματικής υποχρέωσης για κρατική χρηματοδότηση των δημόσιων λειτουργιών και των διοικητικών υπαλλήλων των Α.Ε.Ι. Άρα, η μεταφορά της μισθοδοσίας του διδακτικού και ερευνητικού προσωπικού, καθώς και του διοικητικού προσωπικού των Α.Ε.Ι. υπομονεύει τον δημόσιο χαρακτήρα και τη λειτουργία των Πανεπιστημίων
- Η λειτουργία των Περιφερειακών Πανεπιστημίων προϋποθέτει ενίσχυση της φοιτητικής παρουσίας στην περιφέρεια, και κατά συνέπεια υπονομεύεται από την πρόταση για τη χορήγηση φοιτητικού κουπονιού
- Το αυξημένο κόστος λειτουργίας των Περιφερειακών Πανεπιστημίων οφείλεται στις ιδιαίτερες συνθήκες της κάθε περιφέρειας και δεν μπορεί να αποτελεί το μοναδικό κριτήριο για την αναβάθμιση ή την υποβάθμιση τους. Ειδικά το Πανεπιστήμιο Αιγαίου με τα νέα γνωστικά αντικείμενα και την έρευνα που έχει αναπτύξει παρέχει πολλαπλά οφέλη στις τοπικές κοινωνίες, ενώ σε συνεργασία με αυτές συμβάλλει στην ανάπτυξη του Αιγαίου και της χώρας γενικότερα.
- Η αξιολόγηση του έργου των ΑΕΙ θα πρέπει να βασίζεται σε ακαδημαϊκά κριτήρια και στόχους και όχι σε κριτήρια βραχυχρόνιας οικονομικής αποτελεσματικότητας

Τα ισχυρά Πανεπιστήμια σε όλο τον κόσμο δημιουργήθηκαν μέσα από μια μακροχρόνια ιστορική εξέλιξη και επομένως κάθε αναβάθμιση των Πανεπιστημίων θα πρέπει να τη σέβεται όπως επίσης και να λαμβάνει υπόψη της τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της ελληνικής κοινωνίας.

Το επείγον και στρατηγικό ζητούμενο για την ποιοτική διαχείριση και ανάπτυξη στην Ανώτατη Εκπαίδευση είναι η σταθεροποίηση του πλαισίου λειτουργίας, η υιοθέτηση από τα Πανεπιστήμια πιο ευέλικτων εσωτερικών διαδικασιών στη διοίκηση και στη διαχείριση των οικονομικών πόρων, καθώς και η ενθάρρυνση ακαδημαϊκών δικτυώσεων και περιφερειακών κοινωνικών συνεργασιών.

Καλούμε την ηγεσία της χώρας να εμπιστευτεί τα Πανεπιστήμια που διαμορφώνουν το μέλλον με γνώση και επίγνωση της ευθύνης τους.